

Kela muistutti lääkäreitä edullisempien biologisten lääkkeiden määräämisestä

Lääkärin velvoite määrätä keskenään vertailukelpoisista biologisista lääkkeistä edullisinta vahvistui vuoden 2023 alusta.

© GettyImages/seb_ra

Kela lähetti toukokuussa lääkemääräyspalautetta niille lääkäreille, jotka ovat määränneet kalliita biologisia lääkkeitä, vaikka niille olisi ollut saatavilla vastaavia edullisempia vaihtoehtoja. Kirjeen sai noin 1 850 lääkäriä.

Kela antaa lääkäreille ja hammaslääkäreille vuosittain palautetta lääkemääräyksistä vaihtuvista aiheista. Palautteen tarkoituksena on edistää rationaalista lääkehoitoa.

Tänä vuonna lääkemääräyspalautteen taustalla oli lääkärin vahvistunut velvoite määrätä keskenään vertailukelpoisista biologisista lääkkeistä edullisinta. Vuoden 2023 alusta velvoite siirtyi asetuksesta lakiin. Samalla Kelan uudeksi lakisääteiseksi tehtäväksi tuli valvoa, että potilaille määrätään edullisimpia biologisia valmisteita.

Säästöpotentialia käyttöön

Biologisten lääkkeiden käyttö tuottaa terveyshyötyjä mutta aiheuttaa merkittäviä kustannuksia yhteiskunnalle. Vuonna 2022 seitsemän kymmenestä lääkeaineesta, joista maksettiin eniten lääkekorvauksia, oli biologisia lääkkeitä. Näiden seitsemän lääkeaineen yhteenlasketut lääkekorvaukset olivat 218 miljoonaa euroa eli 12 prosenttia kaikista maksetuista lääkekorvauksista.

- Lääkekustannuksiltaan suurimmista biologisista lääkaineista adalimumabista, glargininsuliinista ja etanerseptista on kaupan useita biosimilaareja, kertoo vastaava asiantuntijalääkäri **Katariina Klintrup** Kelasta.

Lääkärit näkevät keskenään vaihtoehtoisten lääkkeiden ryhmittelyn potilastietojärjestelmästä, kun siihen on päivitetty tarvittavat tiedot. Biologisten lääkkeiden ja biosimilaarien määräämistä tukevien tietojen tulee olla kaikissa potilastietojärjestelmissä viimeistään 1.10.2023. Lääkkeiden ajantasaiset hintatiedot voi tarkistaa myös Kelan lääkehaku - palvelusta tai Terveystietojärjestelmän lääketietokannasta lääkkeen Hintavertailu-välilehdeltä.

Lääkärien vahvistuneen velvoitteen, Kelan lääkemääräyspalautteen ja vuoden 2024 alussa käynnistyvän biologisten lääkkeiden lääkevaihdon tavoitteena on lääkekustannusten kasvun hillitseminen.

- Biosimilaarien entistä laajempi käyttöönnotto on tehokas tapa hillitä lääkekorvauksista yhteiskunnalle syntyneiden kustannusten kasvua. Kelan palautekirjeen tavoite on kannustaa lääkäreitä kiinnittämään huomiota lääkevalmisteiden hintoihin, toteaa Kelan erikoistutkija **Terhi Kurko**.

Biologisten lääkkeiden apteekkivaihto alkaa vuoden 2024 alussa vaiheittain

Vuoden 2024 alussa alkavan biologisten lääkkeiden apteekkivaihdon piiriin tulevat ensi vaiheessa mukaan enoksapariinivalmisteet ja muut samaan lääkeryhmään kuuluvat pienimolekyyliset hepariinit. Vaihto laajenee muihin valmisteisiin 1.10.2024, lukuun ottamatta pitkävaikutteisia insuliineja, joihin vaihto laajenee myöhemmin: glargininsuliineihin 1.1.2025 alkaen ja muihin pitkävaikutteisiin insuliineihin 1.10.2025 alkaen. Lyhytvaikutteisiin insuliineihin apteekkivaihtoa ei sovelleta.

Apteekki ei vaihda lääkkeen määräjän valitsemaa biologista lääkettä edullisempaan valmisteeseen, jos reseptissä on lääkärin vaihtokiello. Tällöin asiakas saa korvauksen lääkkeen koko hinnasta. Biologisten lääkkeiden ja biosimilaarien reseptit ovat voimassa yhden vuoden laatimis- tai uudistamispäivästä lukien.

Lääkemääräyspalaute vaikuttaa määräämiseen

Kela on vuodesta 1997 alkaen antanut lääkäreille ja hammaslääkäreille palautetta lääkemääräyksistä. Vuodesta 2017 alkaen palautetta on lähetetty vuosittain vaihtuvasta aiheesta kohdennetusti vain osalle lääkäreitä. Palautteen saajat poimitaan Kelan sairausvakuutuksesta korvattavien lääketöimitusten tiedoista.

Kelan lääkemääräyspalautteella on pystytty vaikuttamaan lääkkeen määräämiseen. Esimerkiksi vuonna 2017 lähetetty palaute hoidon aloittamisesta parasetamolin ja kodeiinin yhdistelmävalmisteen suurilla pakkauksilla vähensi suurten pakkausten määräämistä lähes 40 %.

Edullisempien biologisten lääkkeiden määrääminen on aiheena nyt toista kertaa peräkkäin. Viime keväänä palautteen samasta aiheesta sai noin 1 900 lääkärinä. Neljäsosa viime vuonna lääkemääräyspalautteen saaneista oli määrännyt loppuvuoden aikana (1.6.-31.12.2022) vähintään yhtä tarkasteltavista alkuperäisvalmisteista.

Lääkekustannuksiltaan suurimmista biologisista lääkaineista adalimumabista, glargininsuliinista ja etanerseptista on kaupan useita biosimilaareja.

Lue lisää

Lääkemääräyspalaute on saatavilla kokonaisuudessaan [Kelan verkkosivuilla](#)

Tiina Kuosa

Proviisori

Erityisasiantuntija, Sic!-lehden lääketieteellinen päätoimittaja, Fimea

